

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม จังหวัดชัยภูมิ
The Effects of Using a Guidance Activities Package for Development Humility
of Mathayom Suksa 1 Students of Matayomchaimongkonrungam
School in Chaiyaphum Province

ณัฐวุฒิ ศรีธรรมมา (Nattawut Srithumma)¹ ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (Laddawan Na Ranong)²

นิรนาท แสนสา (Niranart Sansa)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตน ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ (2) เปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระหว่าง หลังการทดลองกับระยะติดตามผล การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม จังหวัดชัยภูมิ ในปีการศึกษา 2558 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน จำนวน 13 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน และแบบวัดความอ่อนน้อมถ่อมตน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า (1) ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) ความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความอ่อนน้อมถ่อมตน มัธยมศึกษา

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช thoinpgrc@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ลัดดาวรรณ ณ ระนอง แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bkctcp@gmail.com

³ อาจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purpose of this research were (1) to compare humility the experimental group before and after using the kit and guidance activities; and (2) to compare the humility of the experimental group students at the completion of the experiment and during the follow up period. This research is experimental research, the sample of secondary school students at one high school nesting chai beauty. Chaiyaphum province in the year 2015 which the researchers randomly selected a group of 30 . The experimental group received training activities to develop guidance humility 13 times the number used in the research were set of guidance activities to develop humility and a measure of humility the reliability equal. 94. The statistics used to analyze data. And t test. The research findings showed that (1) Later trials the experimental group humility higher the level of statistical significance. 01 level; and (2) the humility of the experimental group in the latter stages of the experiment and the results were significantly different at the statistical level .01.

Keywords: Guidance activities package, Humility, Mathayom Suksa

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม และวัฒนธรรมจากการเปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านวัฒนธรรมแก่เด็กและเยาวชนโดยตรง ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การที่จะพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมนั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กและเยาวชน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาและแผนยุทธศาสตร์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (พ.ศ. 2545-2559) ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสำนึกในความเป็นไทย สร้างสังคมทั้งด้านความรู้ คุณธรรม สมานฉันท์ และเอื้ออาทร บนพื้นฐานการเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงามตลอดจนสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สังคมไทยในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และอิทธิพลวัฒนธรรมชาวต่างชาติมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ส่งผลทำให้นักเรียนประสบปัญหา ด้านวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในรูปแบบใดก็ตาม ต่างมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคม ความอ่อนน้อมถ่อมตนคือสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนรู้คุณค่าของตนเอง ที่มีลักษณะแสดงออกมาจากจิตใจที่ดีงาม วาจาที่อ่อนหวาน กิริยาที่อ่อนโยนเกิดพฤติกรรมที่ละมุนละไม สิ่งเหล่านี้จะพาสังคมไปสู่การดำเนินชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

ปัจจุบันเยาวชนไทยมองข้ามวัฒนธรรมอันดีงามของไทย วัยรุ่นแต่งกายหล่อแหลม นิยมวัตถุมากกว่าการเห็นคุณค่าของตนเอง แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาคนยังขาดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หรือปลูกฝังแล้วไม่เกิดผลที่ถาวร (ธีระ ชัยยุทธธรรม 2535 น.44) ซึ่งความอ่อนน้อมถ่อมตนนั้น เป็นเครื่องบ่งบอกถึงจิตใจที่อ่อนโยนนอบน้อม ไม่แข็งกระด้าง ไม่ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ มีคำพูดที่ไพเราะน่าฟัง รู้จักการกล่าวขอบคุณ ขอโทษ ไม่พูดกล่าวโทษผู้อื่น ทบถ่มผู้อื่น มีกิริยาที่อ่อนโยนต่อผู้ใหญ่ รู้จักการให้เกียรติคนอื่น พฤติกรรมเหล่านี้จึงเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นที่ยรักของคนทั่วไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนในเรื่องของการมีจิตใจอ่อนโยน วาจาอ่อนหวาน และกิริยาอ่อนน้อม สามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่นเป็นผู้เสียสละ รู้จักให้โดยไม่หวังผลตอบแทน คิดดีทำดีต่อผู้อื่น และเป็นคนมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณแก่ตน งานวิจัยครั้งนี้ได้นำกิจกรรมแนะแนวไปปรับใช้ในการพัฒนานักเรียน ในการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีสติปัญญา อารมณ์ และสังคมเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมพบว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตและพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายกิจกรรม ใช้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาจิตหรือพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง มีการนำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องมาใช้สร้างกิจกรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งยึดผู้รับบริการเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ จากการค้นพบด้วยตนเอง และเรียนรู้จากกลุ่ม รวมทั้งสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากการร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ให้เป็นคนที่มีความรู้ของสังคมไทย กรมวิชาการ (2546,น.24)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้คอยดูแลรับผิดชอบนักเรียนรองจากพ่อและแม่ เล็งเห็นความสำคัญที่จะส่งเสริมและพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงขึ้น เพราะปัจจุบันนักเรียนเกิดความแข็งแกร่งด้าน ภาษาที่ใช้ในการพูด กิริยาท่าทางในรูปแบบต่าง ๆ ต่อผู้ใหญ่ เช่น การเดินผ่านผู้ใหญ่ การนั่ง การไหว้ ก็เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ดังนั้นการพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักเรียนมีจิตใจที่อ่อนโยน มองโลกในแง่ดี มีถ้อยคำที่สุภาพอ่อนหวาน รู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมถูกกาลเทศะ โดยแสดงกิริยาท่าทางที่สุภาพ ไม่แข็งแกร่งด้าน รู้จักแสดงความเคารพผู้ใหญ่ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยความจริงใจ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. เพื่อเปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระหว่างระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน สูงขึ้นภายหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. ระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีความอ่อนน้อมถ่อมตนไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (Quasi One Group Pretest-Posttest Design)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม อำเภอนีนสง่า จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1 มี 2 ห้องเรียน จำนวน 42 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม อำเภอนีนสง่า จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ดังนี้

1.1. **เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง** ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนวแผนเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนที่ใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 13 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที มีความตรงเชิงเนื้อหาของชุดกิจกรรมแนวแผนมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

ครั้งที่ 2 สร้างสุข

ครั้งที่ 3 พารู้จักตนเองและคนอื่น

ครั้งที่ 4 ขัดเกลาพัฒนา

ครั้งที่ 5 สุขสมใจ

ครั้งที่ 6 คิดทางบวก

ครั้งที่ 7 คำพูดจากใจจริง

ครั้งที่ 8 ตอบโจทย์ให้เป็นสุข

ครั้งที่ 9 สร้างพลังแห่งความสุข

ครั้งที่ 10 ต้องให้สุภาพอ่อนน้อม

ครั้งที่ 11 เรามาช่วยกันแบ่งปันสร้างมิตร

ครั้งที่ 12 สื่อสารได้ด้วยท่าที

ครั้งที่ 13 ปังฉิมนิเทศ

1.2 **เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปรตาม** ได้แก่ แบบวัดความอ่อนน้อมถ่อมตน ประกอบด้วยคำถามทางบวก และทางลบ จำนวน 35 ข้อ ใช้วัดก่อนและหลัง และระยะติดตามผลการทดลอง มีค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ .94

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมชัยมงคล รังงาม จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุมัติใช้สถานที่ในการศึกษาวิจัยและชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย

2. เริ่มทำการทดลองกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ถึงวันที่ 5 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 รวมเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ระยะเวลาที่กำหนดไว้สัปดาห์ละ 4 วัน ครั้งละ 50 นาที จนกระทั่งครบจำนวน 13 ชุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบวัดความอ่อนน้อมถ่อมตน วัดกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน
- 2) ดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน
- 3) ทดสอบหลังการทดลอง หลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน เสร็จแล้วให้กลุ่มทดลอง ตอบแบบวัดความอ่อนน้อมถ่อมตนชุดเดียวกับฉบับที่ทดสอบก่อนการทดลอง
- 4) ระยะเวลาติดตามผล หลังจากเสร็จการทดลองผ่านไป 2 สัปดาห์ จึงให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดความอ่อนน้อมถ่อมตนอีกครั้ง โดยใช้แบบวัดชุดเดิม ในวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2558
- 5) นำผลคะแนนก่อนการทดลอง ผลคะแนนหลังการทดลอง และผลคะแนนระยะติดตาม มาทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มทดลอง ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 คน เป็นเพศชาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และเพศหญิง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เกรดเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.50 คิดเป็นร้อยละ 10.00 เกรดเฉลี่ย 2.50 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 33.33 เกรดเฉลี่ย 3.00 - 3.50 คิดเป็นร้อยละ 43.34 เกรดเฉลี่ย 3.50 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 13.33 อาชีพผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 30.00 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 63.33 อาชีพค้าขาย - ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง

ข้อมูล	กลุ่มทดลอง	
	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	30.00
หญิง	21	70.00
รวม	30	100.00
เกรดเฉลี่ย		
2.00 – 2.50	3	10.00
2.50 – 3.00	10	33.33
3.00 – 3.50	13	43.34
3.50 – 4.00	4	13.33
รวม	30	100.00
อาชีพของผู้ปกครอง		
เกษตรกรรม	9	30.00
รับจ้าง	19	63.33
ค้าขาย-ธุรกิจ	2	6.67
รวม	30	100.00

2. ภายหลังจากการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน สูงกว่า ภายหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตน ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

(n=30)			
กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	S.D.	t
ระยะก่อนการทดลอง	144.70	14.80	
ระยะหลังการทดลอง	180.73	6.04	23.75**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากตารางที่ 2 พบว่าภายหลังจากการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน นักเรียนจะมีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

3. ในระยะติดตามผล ภายหลังจากการทดลอง 2 สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า ระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีความอ่อนน้อมถ่อมตนไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลอง จากระยะหลังการทดลอง ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ระยะหลังการทดลอง	30	180.73	6.04	
ระยะติดตามผล	30	174.60	4.83	3.87**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ในระยะติดตามผล ภายหลังจากการทดลอง 2 สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่ำกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน ประกอบด้วย ด้านจิตใจอ่อนโยน วาจาอ่อนหวาน กิริยาอ่อนน้อม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน สูงกว่าภายหลังได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองมีความอ่อนน้อมถ่อมตนสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ผลที่ได้ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่าชุดกิจกรรมแนะแนวมีประสิทธิภาพที่ดี ทำให้นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตนที่สูงขึ้น ซึ่งทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมชัยมงคลรังงาม จังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ สร้างแรงจูงใจ มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งโครงสร้างของชุดกิจกรรมสอดคล้องกับ สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2545:48) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล เพื่อมุ่งให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group Process Learning) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

พฤติกรรม ซึ่งผู้ให้ต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” และต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนานมีชีวิตชีวา นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ด้วยการเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ฟังหรืออ่านกรณีศึกษา และแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญหรือจุดหมายของแต่ละกิจกรรม และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ และพิจารณาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ดังกล่าว จนสามารถสร้างองค์ความรู้ หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปราย ที่นำไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการที่นักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่าสามารถเสริมทั้งกระบวนการคิดและกระบวนการปฏิบัติ และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ วัชรียา แจ่มใส (2551) ซึ่งศึกษา “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น มีพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่นสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวณีย์ พานธวงศ์ (2553) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร มีพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร มีพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวแบบรักสนุกและแบบใช้เหตุผลน้อย และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนกลุ่มทดลองระยะติดตามผล หลังจากที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน เวลา 2 สัปดาห์ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 อภิปรายได้ว่า การมีความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลที่ต่ำลงนั้น อาจเกิดจากระยะเวลาการทดลองที่สั้นเกินไป เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยไม่มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ขาดการกระตุ้นจากผู้วิจัยและครู เมื่อนักเรียนกลับไปอยู่บ้าน ผู้วิจัยก็ไม่สามารถติดตามและคอยกระตุ้นนักเรียนอยู่ตลอดเวลาได้ เพราะเรื่องความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตใจ การกระทำที่แสดงออกมา และยังต้องใช้เวลา ทำให้เกิดพฤติกรรมความอ่อนน้อมถ่อมตนลดลงได้ซึ่งตรงกับกรมวิชาการ (2551) สรุปไว้ว่า การสอนเกี่ยวกับคุณธรรมและสร้างเสริมลักษณะนิสัยต้องอาศัยการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ หลายกิจกรรมและกระทำอยู่เสมอ ดังนั้นหากนักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่องและระยะเวลาเพิ่มขึ้น มีการติดตามประสานงานกับผู้ปกครอง มีความร่วมมือจากคณะครูทุกคนทำหน้าที่ติดตามและประสานงาน การส่งเสริมและพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องถาวรตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และปรับปรุงชุดกิจกรรม ให้เหมาะสมโดยเฉพาะสื่อ/อุปกรณ์ ใบความรู้ เป็นต้น

1.2. ชุดกิจกรรมแนะแนวในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมให้นำชุดกิจกรรมแนะแนว บูรณาการในการจัด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อช่วยพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียน

1.3. ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมแนะแนวและนำมาใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนได้อย่างเหมาะสม

1.4. ควรจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงเหตุ ซึ่งอาจมีผลต่อการพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วนำข้อค้นพบมาสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อไป

2.2 ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความอ่อนน้อมถ่อมตน อื่น ๆ สำหรับนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เช่น ความมุ่งมั่นในการทำงาน การมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ธีระ ชัยยุทธธรรม. (2535). “คำนิยามกับการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และวินัย” *วารสารแนะแนว* (26,138) : 44-50

วัชรียา แจ่มใส. (2551). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

เยาวณีย์ พานธวงศ์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอ่างศิลา จังหวัดอุบลราชธานี

สมร ทองดี และปราณี रामสูตร (2545) “แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว”

ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน้าที่ 9

(หน้า1-66) นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ปิ่น มาลากุล, ม.ล. (2527) *มารยาทไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิคอาร์ต.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545) “การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา” *ในประมวลสาระ*

ชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน้าที่ 10 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2557) มงคลชีวิต ฉบับ “ทางก้าวหน้า”. คณะกรรมการการศึกษา

ศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา, กรุงเทพมหานคร: ฐานการพิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2550). *หนังสือมารยาทไทย*. กระทรวงศึกษาธิการ

YounGue, Today Burton (1988). “the Effect of Didactic Classroom Instruction Versus Field

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Exposure on career Maturity” *.Journal of Vacation Behavior*. 19:369-378.

Durgin, Rodney Wayne. (1974). “A Model of Managing Career Guidance Programs in
Secondaryof Ohio.” *Dissertation Abstracts International*. 35:267-A.

Mccolmaman, James Westley. (1975). “Relationship between the Use of Learning Activity
Packages, Group Activity and the Preferences of student toward the Social study
Course”. *Dissertation Abstracts International*. 36,1: 109-A.